

Studerend lezen in *Grip op lezen*

Lezen heb je nodig, elke dag weer.

Als je niet goed kunt lezen, heb je het in het vervolgonderwijs en later in de maatschappij niet gemakkelijk. Bij alle vakken en bij nagenoeg alle beroepen wordt een goede leesvaardigheid gevraagd. Het uiteindelijke doel van het lesonderwijs is dan ook dat leerlingen als goede lezers de basisschool verlaten. Een goede lezer kan begrijpend én studerend lezen. Wat is het verschil? En hoe zie je dat terug in *Grip op lezen*?

Begrijpend lezen

Begrijpend lezen is het vermogen om geschreven teksten te begrijpen, te lezen met begrip. Steeds moet de lezer betekenis geven aan een tekst door de informatie die hij leest te koppelen aan de informatie die hij in zijn geheugen beschikbaar heeft. Het gaat daarbij om woordbetekenissen, om inhoudelijke kennis over het onderwerp waarover hij leest, maar ook om zijn kennis over de woorden en de opbouw van zinnen en teksten.

Studerend lezen

Studerend lezen wordt gedefinieerd als 'het toekennen van betekenis aan geschreven taal met als doel de opgedane informatie te onthouden en mondeling of schriftelijk weer te geven'.* Het verschil met begrijpend lezen is dus dat bij studerend lezen het leesdoel heel helder is: lezen met als doel de tekst te onthouden en zo nodig te reproduceren.

Expliciete aandacht voor studerend lezen

Hoe gaat dit nu in *Grip op lezen*? Uiteraard zijn de zeven leesstrategieën van *Grip op lezen* voor de kinderen een belangrijk hulpmiddel bij het studerend lezen. Een strategie als 'samenvatten' bijvoorbeeld, wordt bij uitstek gebruikt om opgedane informatie te onthouden en te reproduceren.

Hetzelfde geldt voor 'vragen stellen', met een lesdoel als: 'De kinderen stellen vragen bij de tekst, waardoor ze de kern beter kunnen onthouden of waardoor ze zich goed kunnen voorbereiden op een toets.'

Maar daarnaast oefenen de kinderen vanaf groep 6 gericht met de vaardigheden voor het studerend leren lezen: *opzoekvaardigheden en informatie en meningen vergelijken en beoordelen*.

Opzoekvaardigheden

In dit informatietijdperk is het noodzakelijk dat kinderen leren hoe ze goed en snel informatie kunnen destilleren uit uiteenlopende bronnen. Uit schema's en tabellen bijvoorbeeld, of uit de brei aan informatie die op internet te vinden is. Concrete lesdoelen die daarbij horen zijn bijvoorbeeld:

Kinderen kunnen informatie opzoeken in een eenvoudige tabel.

Kinderen kunnen informatie opzoeken in een register of een inhoudsopgave.
(groep 6 blok 3 week 3 en 4)

Kinderen kunnen trefwoorden en zoekwoorden voor een trefwoordenregister of zoekmachine bepalen. Kinderen kunnen informatie opzoeken in een trefwoordenregister.
(groep 7 blok 3 week 3 en 4)

Informatie en meningen vergelijken en beoordelen

Niet alle informatie is echter betrouwbaar. Kinderen moeten leren hoe ze informatie op waarde kunnen schatten. Is het een feit of een mening? Welke argumenten worden er gegeven? Is iets letterlijk bedoeld, of figuurlijk? Dat oefenen de kinderen met behulp van lesdoelen als deze:

Kinderen kunnen een onderscheid maken tussen feiten en meningen die verwerkt zijn in verschillende bronnen (teksten, film, internet, documentaire) over één onderwerp.
(groep 6 blok 5 week 1 en 2)

Kinderen kunnen op basis van bron en onderschriften aangeven of teksten geschikt en betrouwbaar zijn.
(groep 7 blok 5 week 3 en 4)

Kortom

Studerend lezen komt in *Grip op lezen* zowel impliciet (verweven in de zeven leesstrategieën) als expliciet (door het gericht oefenen van vaardigheden voor studerend lezen) aan bod. Het studerend leren lezen is op die manier een actief en doelgericht proces, dat nu belangrijk is voor het functioneren op school en straks voor het goed functioneren in de maatschappij.

**Bron: www.slo.nl.*